

PROTOKÓŁ MIĘDZYNARODOWY,

podpisany w Genewie dnia 14 września 1929 r., dotyczący rewizji Statutu Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej.

Przekład.

W IMIENIU RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ,
 MY, IGNACY MOŚCICKI,
 PREZYDENT RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ,

AU NOM DE LA REPUBLIQUE DE POLOGNE,
 NOUS, IGNACY MOŚCICKI,
 PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wie-
 dzieć należy, wiadomem czynimy:

à tous ceux qui ces présentes Lettres verront.
 Salut:

Dnia czternastego września tysiąc dziewięćset
 dwudziestego dziewiątego roku podpisany został w Ge-
 newie Protokół Międzynarodowy, dotyczący rewizji
 Statutu Stałego Trybunału Sprawiedliwości Między-
 narodowej o następującem brzmieniu dosłownem:

Un Protocole international au sujet de la revi-
 sion du Statut de la Cour Permanente de Justice
 Internationale ayant été signé à Genève le quatorze
 septembre mil neuf cent vingt neuf, Protocole dont
 la teneur suit:

PROTOKÓŁ.

1) Niżej podpisani, należycie
 upoważnieni, zgadzają się w imie-
 niu Rządów przez siebie repre-

PROTOCOLE.

1. Les soussignés dûment auto-
 risés, conviennent, au nom des
 gouvernements qu'ils représentent,

PROTOCOL.

1. The undersigned, duly autho-
 rised, agree, on behalf of the Go-
 vernments which they represent,

zentowanych, wprowadzić do Statutu Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej poprawki wymienione w załączniku do niniejszego Protokołu i które są przedmiotem uchwały Zgromadzenia Ligi Narodów z 14 września 1929 r.

2) Protokół niniejszy, którego teksty francuski i angielski w równym stopniu uważane będą za wiarogodne, będzie przedłożony do podpisu wszystkim sygnatarjom Protokołu z 16 grudnia 1920 r., do którego jest dołączony Statut Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej, jak również przez Stany Zjednoczone Ameryki.

3) Protokół niniejszy będzie ratyfikowany. Dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone, o ile można przed 1 września 1930 r., do rąk Sekretarza Generalnego Ligi Narodów, który powiadomi o tem Członków Ligi, oraz Państwa wymienione w załączniku do Paktu.

4) Protokół niniejszy wejdzie w życie 1 września 1930 r. pod warunkiem, że Rada Ligi Narodów upewni się, iż Członkowie Ligi Narodów, oraz Państwa wymienione w załączniku do Paktu, które ratyfikowały Protokół z 16 grudnia 1920 r., ale których dokument ratyfikacyjny Protokołu niniejszego nie został jeszcze otrzymany w tej dacie, nie podnoszą sprzeciwu przeciwko wejściu w życie poprawek do Statutu Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej wymienionych w załączniku do niniejszego Protokołu.

5) Z chwilą wejścia w życie niniejszego Protokołu, nowe postanowienia wejdą w skład Statutu przyjętego w r. 1920, a postanowienia pierwotnych artykułów stanowiących przedmiot rewizji, będą uchylone. Rozumie się, że do 1 stycznia 1931 r. Trybunał będzie w dalszym ciągu spełniał swe czynności zgodnie ze Statutem z 1920 r.

6) Z chwilą wejścia w życie niniejszego Protokołu, wszelkie przyjęcie Statutu Trybunału będzie oznaczało przyjęcie Statutu zrewidowanego.

7) W zakresie niniejszego Protokołu, Stany Zjednoczone Ame-

d'apporter au Statut de la Cour permanente de Justice internationale les amendements qui sont indiqués dans l'annexe au présent Protocole et qui font l'objet de la résolution de l'Assemblée de la Société des Nations du 14 septembre 1929.

2. Le présent Protocole, dont les textes français et anglais feront également foi, sera soumis à la signature de tous les signataires du Protocole du 16 décembre 1920, auquel est annexé le Statut de la Cour permanente de Justice internationale, ainsi qu'à celle des Etats-Unis d'Amérique.

3. Le présent Protocole sera ratifié. Les instruments de ratification seront déposés, si possible avant le 1-er septembre 1930, entre les mains du Secrétaire général de la Société des Nations, qui en informera les Membres de la Société et les Etats mentionnés dans l'annexe au Pacte.

4. Le présent Protocole entrera en vigueur le 1-er septembre 1930, à condition que le Conseil de la Société des Nations et les Etats mentionnés dans l'annexe au Pacte, qui auront ratifié le Protocole du 16 décembre 1920, mais dont la ratification sur le présent Protocole n'aurait pas encore été reçue à cette date, ne font pas d'objection à l'entrée en vigueur des amendements au Statut de la Cour qui sont indiqués dans l'annexe au présent Protocole.

5. Dès l'entrée en vigueur du présent Protocole, les nouvelles dispositions feront partie du Statut adopté en 1920 et les dispositions des articles primitifs objet de la revision seront abrogées. Il est entendu que, jusqu'au 1-er janvier 1931, la Cour continuera à exercer ses fonctions conformément au Statut de 1920.

6. Dès l'entrée en vigueur du présent Protocole, toute acceptation du Statut de la Cour signifiera acceptation du Statut révisé.

7. Aux fins du présent Protocole, les Etats-Unis d'Amérique se-

to make in the Statute of the Permanent Court of International Justice the amendments which are set out in the Annex to the present Protocol and which form the subject of the resolution of the Assembly of the League of Nations of September 14th, 1929.

2. The present Protocol, of which the French and English texts are both authentic, shall be presented for signature to all the signatories of the Protocol of December 16th, 1920, to which the Statute of the Permanent Court of International Justice is annexed, and to the United States of America.

3. The present Protocol shall be ratified. The instruments of ratification shall be deposited, if possible before September 1st, 1930, with the Secretary-General of the League of Nations, who shall inform the Members of the League of Nations and the States mentioned in the Annex to the Covenant.

4. The present Protocol shall enter into force on September 1st, 1930, provided that the Council of the League of Nations has satisfied itself that those Members of the League of Nations and States mentioned in the Annex to the Covenant which have ratified the Protocol of December 16th, 1920, and whose ratification of the present Protocol has not been received by that date, have no objection to the coming into force of the amendments to the Statute of the Court which are annexed to the present Protocol.

5. After the entry into force of the present Protocol, the new provisions shall form part of the Statute adopted in 1920 and the provisions of the original articles which have been made the subject of amendment shall be abrogated. It is understood that, until January 1st, 1931, the Court shall continue to perform its functions in accordance with the Statute of 1920.

6. After the entry into force of the present Protocol, any acceptance of the Statute of the Court shall constitute an acceptance of the Statute as amended.

7. For the purposes of the present Protocol, the United States

ryki, będą w tem samym położeniu co Państwo, które ratyfikowało Protokół z dnia 16 grudnia 1920 r.

Sporządzono w Genewie dnia czternastego września, tysiąc dwieście dwudziestego dziewiątego roku, w jednym egzemplarzu, który będzie złożony w archiwach Sekretariatu Ligi Narodów. Sekretarz Generalny prześle zaświadczone za zgodność odpisy Członkom Ligi Narodów, oraz Państwowym, wymienionym w załączniku do Paktu.

ront dans la même position qu'un Etat ayant ratifié le Protocole du 16 décembre 1920.

Fait à Genève, le quatorzième jour de septembre mil neuf cent vingt-neuf, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Secrétariat de la Société des Nations. Le Secrétaire général adressera des copies certifiées conformes aux Membres de la Société des Nations et aux Etats mentionnés dans l'annexe au Pacte.

of America shall be in the same position as a State which has ratified the Protocol of December 16th, 1920.

Done at Geneva, the fourteenth day of September nineteen hundred and twenty-nine, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Secretariat of the League of Nations. The Secretary-General shall deliver authenticated copies to the Members of the League of Nations and to the States mentioned in the Annex to the Covenant.

UNJA POŁUDNIOWO - AFRYKANSKA:

Eric H. Louw

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI:

Jay Pierrepont Moffat

NIEMCY:

Fr. Gaus

ARGENTYNA:

Enrique Ruiz Guiñazú

AUSTRALJA:

W. Harrison Moore

AUSTRIA:

Dr. Marcus Leitmaier

BELGJA:

Henri Rolin

BOLIWJA:

A. Cortadellas

BRAZYLJA:

M. de Pimentel-Brandao

WIELKA BRYTANJA I POŁNOCNA IRLANDJA jak również wszystkie części Imperjum brytyjskiego, które nie są samodzielnymi Członkami Ligi Narodów:

Arthur Henderson

BULGARJA:

Vladimir Molloff

KANADA:

R. Dandurand

CHILI:

Luis V. de Porto-Seguro

CHINY:

Chao-Chu Wu

KOLUMBIA:

Francisco José Urrutia

KUBA:

G. de Blanck

DANJA:

Georg Cohn

REPUBLIKA SAN DOMINGO:

M. L. Vasquez G.

HISZPANJA:

C. Botella

ESTONIA:

A. Schmidt

ABISYNSKA:

Badjiroud Zelleka Agguedaou

UNION SUD-AFRICAINE:

Eric H. Louw

ETATS-UNIS d'AMÉRIQUE:

Jay Pierrepont Moffat

ALLEMAGNE:

Fr. Gaus

RÉPUBLIQUE ARGENTINE:

Enrique Ruiz Guiñazú

AUSTRALIE:

W. Harrison Moore

AUTRICHE:

Dr. Marcus Leitmaier

BELGIQUE:

Henri Rolin

BOLIVIE:

A. Cortadellas

BRÉSIL:

M. de Pimentel Brandao

GRANDE-BRETAGNE
ET IRLANDE DU NORD

ainsi que toutes parties de l'Empire britannique non membres séparés de la Société des Nations.

GREAT BRITAIN
AND NORTHERN IRELAND

and all Parts of the British Empire which are not separate Members of the League of Nations.

BULGARIE:

Arthur Henderson

CANADA:

Vladimir Molloff

CHILI:

R. Dandurand

CHINE:

Luis V. de Porto-Seguro

COLOMBIE:

Chao-Chu Wu

CUBA:

Francisco José Urrutia

DANEMARK:

G. de Blanck

RÉPUBLIQUE DOMINICAINE:

Georg Cohn

M. L. Vasquez G.

ESPAGNE:

C. Botella

ESTONIE:

A. Schmidt

ETHIOPIE:

Badjiroud Zelleka Agguedaou

UNION OF SOUTH AFRICA:

UNITED STATES OF AMERICA:

GERMANY:

ARGENTINE REPUBLIC:

AUSTRALIA:

AUSTRIA:

BELGIUM:

BOLIVIA:

BRAZIL:

BULGARIA:

CANADA:

CHILE:

CHINA:

COLOMBIA:

CUBA:

DENMARK:

DOMINICAN REPUBLIC:

SPAIN:

ESTONIA:

ABYSSINIA:

FINLANDJA: <i>A. S. Yrjö-Koskinen</i>	FINLANDE: <i>A. S. Yrjö-Koskinen</i>	FINLAND:
FRANCJA: <i>Henri Fromageot</i>	FRANCE: <i>Henri Fromageot</i>	FRANCE:
GRĘCJA: <i>Politis</i>	GRÈCE: <i>Politis</i>	GREECE:
GWATEMALA: <i>Luis V. de Porto-Seguro</i>	GUATÉMALA: <i>Louis V. de Porto-Seguro</i>	GUATEMALA:
HAITI: <i>Luc Dominique</i>	HAÏTI: <i>Luc Dominique</i>	HAITI:
WĘGRY: <i>Ladislav Gajzago</i>	HONGRIE: <i>Ladislav Gajzago</i>	HUNGARY:
INDJE: <i>Md. Habibullah</i>	INDE: <i>Md. Habibullah</i>	INDIA:
WOLNE PAŃSTWO IRLANDJI: <i>John A. Costello</i>	ÉTAT LIBRE D'IRLANDE: <i>John A. Costello</i>	IRISH FREE STATE:
WŁOCHY: <i>Vittorio Scialoja</i>	ITALIE: <i>Vittorio Scialoja</i>	ITALY:
JAPONJA: <i>Isaburo Yoshida</i>	JAPON: <i>Isaburo Yoshida</i>	JAPAN:
ŁOTWA: <i>Charles Duzmans</i>	LETTONIE: <i>Charles Duzmans</i>	LATVIA:
LIBERJA: <i>A. Sottile</i>	LIBÉRIA: <i>A. Sottile</i>	LIBERIA:
LITWA: <i>Zaunius</i>	LITHUANIE: <i>Zaunius</i>	LITHUANIA:
LUKSEMBURG: <i>Bech</i>	LUXEMBOURG: <i>Bech</i>	LUXEMBURG:
NICARAGUA: <i>Francisco Torres F.</i>	NICARAGUA: <i>Francisco Torres F.</i>	NICARAGUA:
NORWĘGJA: <i>Arnold Raestad</i>	NORVÈGE: <i>Arnold Raestad</i>	NORWAY:
NOWA ZELANDJA: <i>C. J. Parr</i>	NOUVELLE-ZÉLANDE: <i>C. J. Parr</i>	NEW ZEALAND:
PANAMA: <i>J. D. Arosemena</i>	PANAMA: <i>J. D. Arosemena</i>	PANAMA:
PARAGWAJ: <i>R. V. Caballero de Bedoya</i>	PARAGUAY: <i>R. V. Caballero de Bedoya</i>	PARAGUAY:
HOLANDJA: <i>V. Eysinga</i>	PAYS-BAS: <i>V. Eysinga</i>	THE NETHERLANDS:
PERU: <i>Mar. H. Cornejo</i>	PÉROU: <i>Mar. H. Cornejo</i>	PERU:
PERSJA: <i>P. P. Kitabgi</i>	PERSE: <i>P. P. Kitabgi</i>	PERSIA:
POLSKA: <i>M. Rostworowski</i> <i>S. Rundstein</i>	POLOGNE: <i>M. Rostworowski</i> <i>S. Rundstein</i>	POLAND:
PORTUGALJA: <i>Prof. Doutor J. Lobo d'Avila</i> <i>Lima</i>	PORTUGAL: <i>Prof. Doutor J. Lobo d'Avila</i> <i>Lima</i>	PORTUGAL:
RUMUNJA: <i>Antoniade</i>	ROUMANIE: <i>Antoniade</i>	ROUMANIA:
SALWADOR: <i>J. Gustavo Guerrero</i>	SALVADOR: <i>J. Gustavo Guerrero</i>	SALVADOR:

KRÓLESTWO SERBÓW, CHORWATÓW I SŁOWENCÓW:
I. Choumenkovitch

ROYAUME DES SERBES, CROATES ET SLOVENES:
I. Choumenkovitch

KINGDOM OF THE SERBS, CROATS AND SLOVENES:
I. Choumenkovitch

SYJAM:
Varnvaidya

SIAM:

Varnvaidya

SIAM:

SZWECJA:
E. Marks von Württemberg

SUÈDE:

E. Marks von Württemberg

SWEDEN:

SZWAJCARJA:
Motta

SUISSE:

Motta

SWITZERLAND:

CZECHOSŁOWACJA:
Zd. Fierlinger

TCHÉCOSLOVAQUIE:

Zd. Fierlinger

CZECHOSLOVAKIA:

URUGWAJ:
A. Guani

URUGUAY:

A. Guani

URUGUAY:

WENEZUELA:
C. Zumeta

VENEZUELA:

C. Zumeta

VENEZUELA:

ZALĄCZNIK DO PROTOKÓŁU

z 14 września 1929 roku.

Poprawki do Statutu Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej.

ANNEXE AU PROTOCOLE

du 14 Septembre 1929.

Amendments au Statut de la Cour permanente de justice internationale.

ANNEX TO THE PROTOCOL

of September 14, 1929.

Amendments to the Statute of the Permanent Court of International Justice.

Art. 3, 4, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 23, 25, 26, 27, 29, 31, 32 i 35, są zastąpione przez następujące postanowienia:

Les articles 3, 4, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 23, 25, 26, 27, 29, 31, 32 et 35 sont remplacés par les dispositions suivantes:

Article 3, 4, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 23, 25, 26, 27, 29, 31, 32 and 35 are replaced by the following provisions:

Nowa redakcja Art. 3.

Nouvelle rédaction de l'article 3.

New text of article 3.

Trybunał składa się z piętnastu członków.

La Cour se compose de quinze membres.

The Court shall consist of fifteen members.

Nowy Artykuł 4.

Nouvel article 4.

New text of article 4.

Członkowie Trybunału są wybierani przez Zgromadzenie i Radę z listy osób przedstawionych przez grupy narodowe Sądu Rozjemczego, zgodnie z następującymi postanowieniami:

Les membres de la Cour sont élus par l'Assemblée et par le Conseil sur une liste de personnes présentées par les groupes nationaux de la Cour d'Arbitrage, conformément aux dispositions suivantes.

The members of the Court shall be elected by the Assembly and by the Council from a list of persons nominated by the national groups in the Court of Arbitration, in accordance with the following provisions.

Co się tyczy Członków Ligi, którzy nie są reprezentowani w Stałym Sądzie Rozjemczym, listy kandydatów będą przedstawione przez grupy narodowe, wyznaczone w tym celu przez ich Rządy, w tych samych warunkach, jak te, ustalone dla członków Sądu Rozjemczego w Art. 44 Konwencji Haskiej z 1907 r. o pokojowym załatwianiu sporów międzynarodowych.

En ce qui concerne les Membres de la Société qui ne sont pas représentés à la Cour permanente d'Arbitrage, les listes de candidats seront présentées par des groupes nationaux, désignés à cet effet par leurs Gouvernements, dans les mêmes conditions que celles stipulées pour les membres de la Cour d'Arbitrage par l'article 44 de la Convention de La Haye de 1907 sur le règlement pacifique des conflits internationaux.

In the case of Members of the League of Nations not represented in the Permanent Court of Arbitration, the lists of candidates shall be drawn up by national groups appointed for this purpose by their Governments under the same conditions as those prescribed for members of the Permanent Court of Arbitration by Article 44 of the Convention of The Hague of 1907 for the pacific settlement of international disputes.

W braku specjalnego porozumienia Zgromadzenie ustali, na wniosek Rady, warunki, na jakich może brać udział w wyborze członków Trybunału Państwo, które aczkolwiek przyjęło Statut

En l'absence d'accord spécial, l'Assemblée, sur la proposition du Conseil, réglera les conditions auxquelles peut participer à l'élection des membres de la Cour un Etat qui, tout en ayant accepté le Statut

The conditions under which a State which has accepted the Statute of the Court but is not a member of the League of Nations, may participate in electing the members of the Court shall, in the

Trybunału, nie jest członkiem Ligi Narodów.

Nowa redakcja Art. 8.

Zgromadzenie i Rada dokonywają, niezależnie jedno od drugiego, wyboru Członków Trybunału.

Nowa redakcja Art. 13.

Członkowie Trybunału wybierani są na dziewięć lat.

Mogą oni być wybierani ponownie.

Pełnią oni swe obowiązki aż do chwili ich zastąpienia. Po ich zastąpieniu, w dalszym ciągu rozpatrują sprawy, które już im zostały przedłożone.

W razie dymisji Członka Trybunału, dymisja będzie skierowana do Prezesa Trybunału, dla przesłania Sekretarzowi Generalnemu Ligi Narodów.

Ta ostatnia notyfikacja powoduje zwolnienie miejsca.

Nowa redakcja Art. 14.

Miejsca zwolnione są obsadzone według metody, stosowanej przy pierwszych wyborach, z zastrzeżeniem następującego postanowienia: w ciągu miesiąca po otwarciu wakansu, Sekretarz Generalny Ligi Narodów wyśle zaproszenie przewidziane w Art. 5, a data wyborów będzie oznaczona przez Radę na pierwszej jej sesji.

Nowa redakcja Art. 15.

Członek Trybunału wybrany w zastępstwie Członka, którego mandat jeszcze nie wygasł, pełni funkcje aż do wygaśnięcia mandatu swego poprzednika.

Nowa redakcja Art. 16.

Członkowie Trybunału nie mogą sprawować żadnej funkcji politycznej lub administracyjnej, ani poświęcać się żadnemu innemu zajęciu o charakterze zawodowym.

W razie wątpliwości rozstrzyga Trybunał.

Nowa redakcja Art. 17.

Członkowie Trybunału nie mogą w żadnej sprawie wykonywać funkcji przedstawiciela, doradcy lub adwokata.

de la Cour, n'est pas Membre de la Société des Nations.

Nouvelle rédaction de l'article 8.

L'Assemblée et le Conseil procèdent indépendamment l'un de l'autre à l'élection des membres de la Cour.

Nouvelle rédaction de l'article 13.

Les membres de la Cour sont élus pour neuf ans.

Ils sont rééligibles.

Ils restent en fonction jusqu'à leur remplacement. Après ce remplacement, ils continuent de connaître des affaires dont ils sont déjà saisis.

En cas de démission d'un membre de la Cour, la démission sera adressée au Président de la Cour, pour être transmise au Secrétaire général de la Société des Nations.

Cette dernière notification emporte vacance de siège.

Nouvelle rédaction de l'article 14.

Il est pourvu aux sièges devenus vacants selon la méthode suivie pour la première élection, sous réserve de la disposition ci-après: dans le mois qui suivra la vacance, le Secrétaire général de la Société des Nations procédera à l'invitation prescrite par l'article 5, et la date d'élection sera fixée par le Conseil dans sa première session.

Nouvelle rédaction de l'article 15.

Le membre de la Cour élu en remplacement d'un membre dont le mandat n'est pas expiré achève le terme du mandat de son prédécesseur.

Nouvelle rédaction de l'article 16.

Les membres de la Cour ne peuvent exercer aucune fonction politique ou administrative, ni se livrer à aucune autre occupation de caractère professionnel.

En cas de doute, la Cour décide.

Nouvelle rédaction de l'article 17.

Les membres de la Cour ne peuvent exercer les fonctions d'agent, de conseil ou d'avocat dans aucune affaire.

absence of a special agreement, be laid down by the Assembly on the proposal of the Council.

New text of article 8.

The Assembly and the Council shall proceed independently of one another to elect the members of the Court.

New text of article 13.

The members of the Court shall be elected for nine years.

They may be re-elected.

They shall continue to discharge their duties until their places have been filled. Though replaced, they shall finish any cases which they may have begun.

In the case of the resignation of a member of the Court, the resignation will be addressed to the President of the Court for transmission to the Secretary-General of the League of Nations.

This last notification makes the place vacant.

New text of article 14.

Vacancies which may occur shall be filled by the same method as that laid down for the first election, subject to the following provision: the Secretary - General of the League of Nations shall, within one month of the occurrence of the vacancy, proceed to issue the invitations provided for in Article 5, and the date of the election shall be fixed by the Council at its next session.

New text of article 15.

A member of the Court elected to replace a member whose period of appointment has not expired, will hold the appointment for the remainder of his predecessor's term.

New text of article 16.

The members of the Court may not exercise any political or administrative function, nor engage in any other occupation of a professional nature.

Any doubt on this point is settled by the decision of the Court.

New text of article 17.

No member of the Court may act as agent, counsel or advocate in any case.

Nie mogą oni uczestniczyć w załatwianiu żadnej sprawy, w której poprzednio brali udział jako przedstawiciele, doradcy lub adwokaci jednej ze Stron, jako członkowie sądu krajowego lub międzynarodowego, komisji badań, lub z jakiegokolwiek innego tytułu.

W razie wątpliwości rozstrzyga Trybunał.

Nowa redakcja Art. 23.

Trybunał funkcjonuje stale, z wyjątkiem feryj sądowych, których okresy i trwanie oznacza Trybunał.

Członkowie Trybunału, których stale miejsce zamieszkania znajduje się w odległości większej, niż pięć dni normalnej podróży od Hagi, będą mieli niezależnie od feryj sądowych prawo do korzystania co trzy lata z urlopu sześciomiesięcznego, nie włączając w to czasu podróży.

Członkowie Trybunału są obowiązani, z wyjątkiem prawidłowego urlopu, przeszkody z powodu choroby, lub innych ważnych powodów, należycie usprawiedliwionych przed Prezesem, pozostawać w każdej chwili do dyspozycji Trybunału.

Nowa redakcja Art. 25.

Z wyjątkiem wyraźnie przewidzianych wypadków, Trybunał wykonywa swe atrybucje na posiedzeniu plenarnem.

Pod warunkiem, że liczba sędziów potrzebnych do utworzenia Trybunału, nie będzie mniejsza od jedenastu, Regulamin Trybunału może przewidzieć, że stosownie do okoliczności, oraz kolejno, jeden lub kilku sędziów będzie mogło być zwolnionych od zasiadania.

W każdym razie quorum z dziewięciu wystarczy do utworzenia Trybunału.

Nowa redakcja Art. 26.

W sprawach dotyczących pracy, a w szczególności w sprawach, o których mowa w Części XIII (Praca) Traktatu Wersalskiego i w odpowiednich częściach innych Traktatów Pokoju, Trybunał orzekać będzie w warunkach następujących:

Ils ne peuvent participer au règlement d'aucune affaire dans laquelle ils sont antérieurement intervenus comme agents, conseils ou avocats de l'une des parties, membres d'un tribunal national ou international, d'une commission d'enquête, ou à tout autre titre.

En cas de doute, la Cour décide.

Nouvelle rédaction de l'article 23.

La Cour reste toujours en fonction, excepté pendant les vacances judiciaires, dont les périodes et la durée sont fixées par la Cour.

Les membres de la Cour dont les foyers se trouvent à plus de cinq jours de voyage normal de La Haye auront droit, indépendamment des vacances judiciaires, à un congé de six mois, non compris la durée des voyages, tous les trois ans.

Les membres de la Cour sont tenus, à moins de congé régulier d'empêchement pour cause de maladie ou autre motif grave dûment justifié auprès du Président, d'être à tout moment à la disposition de la Cour.

Nouvelle rédaction de l'article 25.

Sauf exception expressément prévue, la Cour exerce ses attributions en séance plénière.

Sous la condition que le nombre des juges disponibles pour constituer la Cour ne soit pas réduit à moins de onze, le Règlement de la Cour pourra prévoir que, selon les circonstances et à tour de rôle, un ou plusieurs juges pourront être dispensés de siéger.

Toutefois, le quorum de neuf est suffisant pour constituer la Cour.

Nouvelle rédaction de l'article 26.

Pour les affaires concernant le travail, et spécialement pour les affaires visées dans la partie XIII (Travail) du Traité de Versailles et les parties correspondantes des autres traités de paix, la Cour statuera dans les conditions ci après:

No member may participate in the decision of any case in which he has previously taken an active part as agent, counsel or advocate for one of the contesting parties, or as a member of a national or international Court, or of a commission of enquiry, or in any other capacity.

Any doubt on this point is settled by the decision of the Court.

New text of article 23.

The Court shall remain permanently in session except during the judicial vacations, the dates and duration of which shall be fixed by the Court.

Members of the Court whose homes are situated at more than five days' normal journey from The Hague shall be entitled, apart from the judicial vacations, to six months' leave every three years, not including the time spent in travelling.

Members of the Court shall be bound, unless they are on regular leave or prevented from attending by illness or other serious reason duly explained to the President, to hold themselves permanently at the disposal of the Court.

New text of article 25.

The full Court shall sit except when it is expressly provided otherwise.

Subject to the condition that the number of judges available to constitute the Court is not thereby reduced below eleven, the Rules of Court may provide for allowing one or more judges, according to circumstances and in rotation, to be dispensed from sitting.

Provided always that a quorum of nine judges shall suffice to constitute the Court.

New text of article 26.

Labour cases, particularly cases referred to in Part XIII (Labour) of the Treaty of Versailles and the corresponding portions of the other Treaties of Peace, shall be heard and determined by the Court under the following conditions.

Trybunał utworzy na każdy okres trzyletni Izbę specjalną, złożoną z pięciu sędziów, wyznaczonych w trybie uwzględniającym w miarę możliwości, przepisy artykułu 9. Oprócz tego będą wyznaczeni dwaj sędziowie dla zastąpienia tego z sędziów, który nie mógłby wziąć udziału w posiedzeniach. Izba ta będzie orzekała na żądanie Stron. W braku takiego żądania, Trybunał zbierze się na posiedzeniu plenarnym. W obu tych przypadkach dodani będą sędziom do pomocy czterej asesorowie techniczni, zasiadający obok nich z głosem doradczym i zapewniający sprawiedliwą reprezentację interesów w danej sprawie.

Asesorowie techniczni wybierani są w każdym poszczególnym przypadku podług prawideł procedury wskazanych w Art. 30 z listy „Asesorów do sporów w sprawach pracy”, złożonej z nazwisk, podanych po dwa przez każdego Członka Ligi Narodów i z takiej samej liczby, podanej przez Radę Administracyjną Międzynarodowego Biura Pracy. Rada wyznaczy w połowie przedstawicieli pracowników, a w połowie przedstawicieli pracodawców, wybranych z listy przewidzianej w Art. 412 Traktatu Wersalskiego i w odpowiednich artykułach innych traktatów pokoju.

Przewidziane w artykule 29 postępowanie uproszczone, pozostaje zawsze otwarte w sprawach wskazanych w pierwszym ustępie niniejszego artykułu, o ile Strony tego żądają.

W sprawach dotyczących pracy, Biuro Międzynarodowe będzie miało możliwość dostarczenia Trybunałowi wszelkich potrzebnych informacji, i w tym celu, Dyrektorowi tego Biura będą podawane do wiadomości wszelkie akta dotyczące procedury, złożone na piśmie.

Nowa redakcja Art. 27.

W sprawach dotyczących tranzytu i komunikacji, a w szczególności w sprawach, o których mowa w części XII (Porty, drogi wodne, drogi żelazne) Traktatu Wersalskiego i w odpowiednich częściach innych traktatów pokoju, Trybunał orzekać będzie w warunkach następujących:

La Cour constituera pour chaque période de trois années une chambre spéciale composée de cinq juges désignés en tenant compte, autant que possible, des prescriptions de l'article 9. Deux juges seront, en outre, désignés pour remplacer celui des juges qui se trouverait dans l'impossibilité de siéger. Sur la demande des parties, cette chambre statuera. A défaut de cette demande, la Cour siégera en séance plénière. Dans les deux cas, les juges sont assistés de quatre assesseurs techniques siégeant à leurs côtés avec voix consultative et assurant une juste représentation des intérêts en cause.

Les assesseurs techniques sont choisis dans chaque cas spécial d'après les règles de procédure visées à l'article 30, sur une liste „d'Assesseurs pour litiges de travail”, composée de noms présentés à raison de deux par chaque Membre de la Société des Nations et d'un nombre égal présenté par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail. Le Conseil désignera par moitié des représentants des travailleurs et par moitié des représentants des patrons pris sur la liste prévue à l'article 412 du Traité de Versailles et les articles correspondants des autres traités de paix.

Le recours à la procédure sommaire visée à l'article 29 reste toujours ouvert dans les affaires visées à l'alinéa premier du présent article, si les parties le demandent.

Dans les affaires concernant le travail, le Bureau international aura la faculté de fournir à la Cour tous les renseignements nécessaires et, à cet effet, le Directeur de ce Bureau recevra communication de toutes les pièces de procédure présentées par écrit.

Nouvelle rédaction de l'article 27.

Pour les affaires concernant le transit et les communications, et spécialement pour les affaires visées dans la partie XII (Ports, Voies d'eau, Voies ferrées) du Traité de Versailles et les parties correspondantes des autres traités de paix, la Cour statuera dans les conditions ci-après:

The Court will appoint every three years a special Chamber of five judges, selected so far as possible with due regard to the provisions of Article 9. In addition, two judges shall be selected for the purpose of replacing a judge who finds it impossible to sit. If the parties so demand, cases will be heard and determined by this Chamber. In the absence of any such demand, the full Court will sit. In both cases, the judges will be assisted by four technical assessors sitting with them, but without the right to vote, and chosen with a view to ensuring a just representation of the competing interests.

The technical assessors shall be chosen for each particular case in accordance with rules of procedure under Article 30 from a list of „Assessors for Labour Cases” composed of two persons nominated by each Member of the League of Nations and an equivalent number nominated by the Governing Body of the Labour Office. The Governing Body will nominate, as to one-half, representatives of the workers, and, as to one-half, representatives of employers from the list referred to in Article 412 of the Treaty of Versailles and the corresponding Articles of the other Treaties of Peace.

Recourse may always be had to the summary procedure provided for in Article 29, in the cases referred to in the first paragraph of the present Article, if the parties so request.

In Labour cases, the International Office shall be at liberty to furnish the Court with all relevant information, and for this purpose the Director of that Office shall receive copies of all the written proceedings.

New text of Article 27.

Cases relating to transit and communications, particularly cases referred to in Part XII (Ports, Waterways and Railways) of the Treaty of Versailles and the corresponding portions of the other Treaties of Peace, shall be heard and determined by the Court under the following conditions:

Trybunał utworzy na każdy okres trzyletni Izbę specjalną, złożoną z pięciu sędziów, wyznaczonych biorąc pod uwagę w miarę możliwości, przepisy Artykułu 9. Oprócz tego będą wyznaczeni dwaj sędziowie dla zastępstwa tego z sędziów, który nie mógłby wziąć udziału w posiedzeniach. Izba ta orzekać będzie na żądanie Stron. W braku takiego żądania, Trybunał zbierze się na posiedzeniu plenarnem. Jeżeli Strony sobie tego życzą, lub jeżeli Trybunał tak postanowi, sędziom dodani będą do pomocy czterej asesorowie techniczni, zasiadający obok nich z głosem doradczym.

Asesorowie techniczni wybrani będą w każdym poszczególnym wypadku, podług prawideł procedury, wskazanych w Art. 30 z listy „Asesorów do sporów w sprawach tranzytu i komunikacji”, złożonej z dwóch nazwisk podanych po dwa przez każdego Członka Ligi Narodów.

Zastosowanie postępowania uproszczonego, przewidziane w Art. 29, pozostaje zawsze otwarte w sprawach wskazanych w pierwszym ustępie niniejszego artykułu, o ile Strony tego zażądata.

Nowa redakcja Art. 29.

W celu szybkiego załatwiania spraw, Trybunał formuje corocznie Izbę z pięciu sędziów, powołanych do orzekania według postępowania uproszczonego, o ile Strony tego zażądata. Oprócz tego będą wyznaczeni dwaj sędziowie dla zastępstwa tego z sędziów, który nie mógłby wziąć udziału w posiedzeniach.

Nowa redakcja Art. 31.

Sędziowie narodowości każdej ze Stron pozostających w sporze, zachowują prawo brania udziału w posiedzeniach w sprawie przedłożonej Trybunałowi.

Jeżeli pomiędzy sędziami Trybunału znajduje się sędzia narodowości jednej ze Stron, druga Strona może wyznaczyć wybraną przez siebie osobę do zasiadania

La Cour constituera pour chaque période de trois années, une chambre spéciale composée de cinq juges désignés en tenant compte autant que possible des prescriptions de l'article 9. Deux juges seront, en outre, désignés pour remplacer celui des juges qui se trouverait dans l'impossibilité de siéger. Sur la demande des parties, cette chambre statuera. A défaut de cette demande, la Cour siégera en séance plénière. Si les parties le désirent, ou si la Cour le décide, les juges seront assistés de quatre assessseurs techniques siégeant à leurs côtés avec voix consultative.

Les assessseurs techniques seront choisis dans chaque cas spécial d'après les règles de procédure visées à l'article 30, sur une liste d'„Assesseurs pour litiges de transit et de communications”, composée de noms présentés à raison de deux par chaque Membre de la Société des Nations.

Le recours à la procédure sommaire visée à l'article 29 reste toujours ouvert dans les affaires visées à l'alinéa premier du présent article, si les parties le demandent.

Nouvelle rédaction de l'article 29.

En vue de la prompt expédition des affaires, la Cour compose annuellement une Chambre de cinq juges, appelés à statuer en procédure sommaire lorsque les parties le demandent. Deux juges seront, en outre, désignés, pour remplacer celui des juges qui se trouverait dans l'impossibilité de siéger.

Nouvelle rédaction de l'article 31.

Les juges de la nationalité de chacune des parties en cause conservent le droit de siéger dans l'affaire dont la Cour est saisie.

Si la Cour compte sur le siège un juge de la nationalité d'une des parties, l'autre partie peut désigner une personne de son choix pour siéger en qualité de juge. Celle-ci

The Court will appoint every three years a special Chamber of five judges, selected so far as possible with due regard to the provisions of Article 9. In addition, two judges shall be selected for the purpose of replacing a judge who finds it impossible to sit. If the parties so demand, cases will be heard and determined by this Chamber. In the absence of any such demand, the full Court will sit. When desired by the parties or decided by the Court, the judges will be assisted by four technical assessors sitting with them, but without the right to vote.

The technical assessors shall be chosen for each particular case in accordance with rules of procedure under Article 30 from a list of „Assessors for Transit and Communications Cases” composed of two persons nominated by each Member of the League of Nations.

Recourse may always be had to the summary procedure provided for in Article 29, in the cases referred to in the first paragraph of the present Article, if the parties so request.

New text of Article 29.

With a view to the speedy despatch of business, the Court shall form annually a Chamber composed of five judges who, at the request of the contesting parties, may hear and determine cases by summary procedure. In addition, two judges shall be selected for the purpose of replacing a judge who finds it impossible to sit.

New text of Article 31.

Judges of the nationality of each of the contesting parties shall retain their right to sit in the case before the Court.

If the Court includes upon the Bench a judge of the nationality of one of the parties, the other party may choose a person to sit as judge. Such person shall be cho-

w charakterze sędziego. Winna ona być wybrana przede wszystkim z liczby osób przedstawionych zgodnie z artykułami 4 i 5.

Jeżeli pomiędzy sędziami Trybunału niema żadnego sędziego narodowości Stron, każda z nich może przystąpić do wyznaczenia sędziego, w trybie podanym w paragrafie poprzednim.

Niniejsze postanowienie stosuje się do wypadków przewidzianych w artykułach 26, 27 i 29. W podobnych wypadkach Prezes poprosi jednego, lub jeżeli zajdzie potrzeba, dwóch członków Trybunału wchodzących w skład Izby, aby ustąpili swe miejsca członkom Trybunału narodowości Stron zainteresowanych, a w braku tychże lub w razie przeszkody, sędziom specjalnie wyznaczonym przez Stronę.

Gdy kilka Stron występuje łącznie w danej sprawie, przy zastosowaniu do nich postanowień powyższych, liczy się je tylko za jedną. W razie wątpliwości rozstrzyga Trybunał.

Sędziowie wyznaczeni w trybie podanym w paragrafach 2, 3 i 4 niniejszego artykułu, winni czynić zadość przepisom artykułów 2; 17 ust. 2; 20 i 24 niniejszego Statutu. Orzekają oni w warunkach zupełnej równości ze swymi kolegami.

Nowa redakcja Art. 32.

Członkowie Trybunału otrzymują pobory roczne.

Prezes otrzymuje uposażenie roczne specjalne.

Wice-Prezes otrzymuje specjalne uposażenie za każdy dzień, w którym spełnia obowiązki Prezesa.

Sędziowie wyznaczeni w zastosowaniu Art. 31, nie będący Członkami Trybunału, otrzymują specjalne wynagrodzenie za każdy dzień, w którym pełnią swe obowiązki.

Te pobory, uposażenia i wynagrodzenia są ustalane przez Zgromadzenie Ligi Narodów na wnio-

devra être prise de préférence parmi les personnes qui ont été l'objet d'une présentation en conformité des articles 4 et 5.

Si la Cour ne compte sur le siège aucun juge de la nationalité des parties, chacune de ces parties peut procéder à la désignation d'un juge de la même manière qu'au paragraphe précédent.

La présente disposition s'applique dans le cas des articles 26, 27 et 29. En pareils cas, le Président priera un, ou, s'il y a lieu, deux des membres de la Cour composant la Chambre, de céder leur place aux membres de la Cour de la nationalité des parties intéressées et, à défaut ou en cas d'empêchement, aux juges spécialement désignés par les parties.

Lorsque plusieurs parties font cause commune, elles ne comptent, pour l'application des dispositions qui précèdent, que pour une seule. En cas de doute, la Cour décide.

Les juges désignés, comme il est dit aux paragraphes 2, 3 et 4 du présent article, doivent satisfaire aux prescriptions des articles 2; 17, alinéa 2; 20 et 24 du présent Statut. Ils participent à la décision dans des conditions de complète égalité avec leurs collègues.

Nouvelle rédaction de l'article 32.

Les membres de la Cour reçoivent un traitement annuel.

Le président reçoit une allocation annuelle spéciale.

Le vice-président reçoit une allocation spéciale pour chaque jour où il remplit les fonctions de président.

Les juges désignés par application de l'article 31, autres que les membres de la Cour, reçoivent une indemnité pour chaque jour où ils exercent leurs fonctions.

Ces traitements, allocations et indemnités sont fixés par l'Assemblée de la Société des Nations sur

sen preferably from among those persons who have been nominated as candidates as provided in Articles 4 and 5.

If the Court includes upon the Bench no judge of the nationality of the contesting parties, each of these parties may proceed to select a judge as provided in the preceding paragraph.

The present provision shall apply to the case of Articles 26, 27 and 29. In such cases, the President shall request one or, if necessary, two of the members of the Court forming the Chamber to give place to the members of the Court of the nationality of the parties concerned, and, failing such or if they are unable to be present, to the judges specially appointed by the parties.

Should there be several parties in the same interest, they shall, for the purpose of the preceding provisions, be reckoned as one party only. Any doubt upon this point is settled by the decision of the Court.

Judges selected as laid down in paragraphs 2, 3 and 4 of this Article shall fulfil the conditions required by Articles 2, 17 (paragraph 2), 20 and 24 of this Statute. They shall take part in the decision on terms of complete equality with their colleagues.

New text of Article 32.

The members of the Court shall receive an annual salary.

The President shall receive a special annual allowance.

The Vice-President shall receive a special allowance for every day on which he acts as President.

The judges appointed under Article 31, other than members of the Court, shall receive an indemnity for each day on which they sit.

These salaries, allowances and indemnities shall be fixed by the Assembly of the League of

sek Rady. Nie mogą one ulec zmniejszeniu podczas trwania urzędowania.

Pobory Sekretarza są ustalone przez Zgromadzenie, na wniosek Trybunału.

Regulamin przyjęty przez Zgromadzenie ustala warunki, w jakich emerytury są przyznawane Członkom Trybunału i Sekretarzowi, oraz warunki, w jakich Członkowie Trybunału i Sekretarz otrzymują zwrot ich kosztów podróży.

Pobory, uposażenia i wynagrodzenia są zwolnione od wszelkiego podatku.

Nowa redakcja Art. 35.

Trybunał dostępny jest dla Członków Ligi Narodów, jak również dla Państw, wymienionych w załączniku do Paktu.

Warunki, na których Trybunał dostępny jest i dla innych Państw, są ustalone przez Radę, z zastrzeżeniem specjalnych postanowień traktatów obowiązujących i w żadnym razie nie może wynikać stąd dla Stron żadna nierówność przed Trybunałem.

Jeżeli Państwo, które nie jest Członkiem Ligi Narodów, jest Stroną w procesie, Trybunał wyznaczy wysokość udziału w kosztach Trybunału, jakie Strona ta winna będzie ponieść. Wszakże postanowienie powyższe nie stosuje się, o ile Państwo to uczestniczy w wydatkach Trybunału.

Tekst francuski Art. 38 No 4 zastąpiony jest przez następujące postanowienie:

„4. Sous réserve de la disposition de l'article 59, les décisions judiciaires et la doctrine des publicistes les plus qualifiés des différentes nations, comme moyen auxiliaire de détermination des règles de droit." Tłumaczenie polskie: „Z zastrzeżeniem postanowienia art. 59, wyroki sądowe i doktryna najbardziej wykwalifikowanych publicystów różnych narodów, jako środek pomocniczy określenia norm prawnych" (nie ma zmian w tekście angielskim).

la proposition du Conseil. Ils ne peuvent être diminués pendant la durée des fonctions.

Le traitement du Greffier est fixé par l'Assemblée sur la proposition de la Cour.

Un règlement adopté par l'Assemblée fixe les conditions dans lesquelles les pensions sont allouées aux membres de la Cour et au Greffier, ainsi que les conditions dans lesquelles les membres de la Cour et le Greffier reçoivent le remboursement de leurs frais de voyage.

Les traitements, indemnités et allocations sont exempts de tout impôt.

Nouvelle rédaction de l'article 35.

La Cour est ouverte aux Membres de la Société des Nations, ainsi qu'aux Etats mentionnés à l'annexe au Pacte.

Les conditions auxquelles elle est ouverte aux autres Etats sont, sous réserve des dispositions particulières des traités en vigueur, réglées par le Conseil, et dans tous les cas, sans qu'il puisse en résulter pour les parties aucune inégalité devant la Cour.

Lorsqu'un Etat, qui n'est pas Membre de la Société des Nations, est partie en cause, la Cour fixera la contribution aux frais de la Cour que cette partie devra supporter. Toutefois cette disposition ne s'appliquera pas, si cet Etat participe aux dépenses de la Cour.

Le texte français de l'article 38, No 4, est remplacé par la disposition suivante:

4. Sous réserve de la disposition de l'article 59, les décisions judiciaires et la doctrine des publicistes les plus qualifiés des différentes nations, comme moyen auxiliaire de détermination des règles de droit.

(Il n'y a pas de changement dans le texte anglais).

Nations on the proposal of the Council. They may not be decreased during the term of office.

The salary of the Registrar shall be fixed by the Assembly on the proposal of the Court.

Regulations made by the Assembly shall fix the conditions under which retiring pensions may be given to members of the Court and to the Registrar, and the conditions under which members of the Court and the Registrar shall have their travelling expenses refunded.

The above salaries, indemnities and allowances shall be free of all taxation.

New text of Article 35.

The Court shall be open to the Members of the League and also to States mentioned in the Annex to the Covenant.

The conditions under which the Court shall be open to other States shall, subject to the special provisions contained in treaties in force, be laid down by the Council, but in no case shall such provisions place the parties in a position of inequality before the Court.

When a State which is not a Member of the League of Nations is a party to a dispute, the Court will fix the amount which that party is to contribute towards the expenses of the Court. This provision shall not apply if such State is bearing a share of the expenses of the Court.

The French text of Article 38, No 4, is replaced by the following provision:

4. Sous réserve de la disposition de l'article 59, les décisions judiciaires et la doctrine des publicistes les plus qualifiés des différentes nations, comme moyen auxiliaire de détermination des règles de droit.

(There is no change in the English text.)

Art. 39 i 40 są zastąpione przez następujące postanowienia:

Les articles 39 et 40 sont remplacés par les dispositions ci-après:

Articles 39 and 40 are replaced by the following provisions:

Nowa redakcja Art. 39.

Nouvelle rédaction de l'article 39.

New text of Article 39.

Językami urzędowymi Trybunału są francuski i angielski. Jeżeli strony zgadzają się, aby procedura cała odbywała się po francusku, wyrok będzie ogłoszony w tym języku. Jeżeli strony zgadzają się, aby cała procedura odbywała się po angielsku, wyrok będzie ogłoszony w tym języku.

Les langues officielles de la Cour sont le français et l'anglais. Si les parties sont d'accord pour que toute la procédure ait lieu en français, le jugement sera prononcé en cette langue. Si les parties sont d'accord pour que toute la procédure ait lieu en anglais, le jugement sera prononcé en cette langue.

The official languages of the Court shall be French and English. If the parties agree that the case shall be conducted in French, the judgment will be delivered in French. If the parties agree that the case shall be conducted in English, the judgment will be delivered in English.

W braku porozumienia co do języka, jaki ma być użyty, Strony będą mogły używać w przemówieniach tego z dwóch języków, który będą wolały, a wyrok Trybunału ogłoszony będzie po francusku i po angielsku. W takim razie Trybunał wskaże równocześnie, który z dwóch tekstów będzie wiarogodny.

À défaut d'un accord fixant la langue dont il sera fait usage, les parties pourront employer pour les plaidoiries celle des deux langues qu'elles préféreront, et l'arrêt de la Cour sera rendu en français et en anglais. En ce cas, la Cour désignera en même temps celui des deux textes qui fera foi.

In the absence of an agreement as to which language shall be employed, each party may, in the pleadings, use the language which it prefers; the decision of the Court will be given in French and English. In this case the Court will at the same time determine which of the two texts shall be considered as authoritative.

Trybunał będzie mógł, na żądanie którejkolwiek Strony, zezwolić na używanie innego języka, niż francuski lub angielski.

La Cour pourra, à la demande de toute partie, autoriser l'emploi d'une langue autre que le français ou l'anglais.

The Court may, at the request of any party, authorise a language other than French or English to be used.

Nowa redakcja Art. 40.

Nouvelle rédaction de l'article 40.

New text of Article 40.

Sprawy wnoszone będą do Trybunału, zależnie od wypadku, bądź przez notyfikację kompromisu, bądź w formie podania, składanych do Sekretariatu Trybunału; w obydwóch wypadkach winien być podany przedmiot sporu, oraz wymienione strony pozostające w sporze.

Les affaires sont portées devant la Cour, selon le cas, soit par notification du compromis, soit par une requête, adressées au Greffe; dans les deux cas, l'objet du différend et les parties en cause doivent être indiqués.

Cases are brought before the Court, as the case may be, either by the notification of the special agreement or by a written application addressed to the Registrar. In either case the subject of the dispute and the contesting parties must be indicated.

Sekretariat komunikuje niezwłocznie otrzymane podanie wszystkim zainteresowanym, zawiadamia on również o tem, za pośrednictwem Sekretarza Generalnego Członków Ligi Narodów, oraz Państwa dopuszczone do występowania przed Trybunałem.

Le Greffe donne immédiatement communication de la requête à tous intéressés.

The Registrar shall forthwith communicate the application to all concerned.

Il en informe également les Membres de la Société des Nations par l'entremise du Secrétaire général, ainsi que les États admis à ester en justice devant la Cour.

He shall also notify the Members of the League of Nations through the Secretary-General, and also any States entitled to appear before the Court.

Tekst angielski artykułu 45 zastąpiony zostaje przez następujące postanowienie:

Le texte anglais de l'article 45 est remplacé par la disposition suivante:

The English text of Article 45 is replaced by the following provision:

The hearing shall be under the control of the President or, if he is unable to preside, of the Vice-President; if neither is able to preside, the senior judge present shall preside. Tłumaczenie polskie: „Posiedzenie winno być pod przewodnictwem Prezesa, lub, o ile nie jest on w stanie przewodniczyć,

The hearing shall be under the control of the President or, if he is unable to preside, of the Vice-President; if neither is able to preside, the senior judge present shall preside.

The hearing shall be under the control of the President or, if he is unable to preside, of the Vice-President; if neither is able to preside, the senior judge present shall preside.

Wice-Prezesa; jeżeli żaden z nich nie jest w stanie przewodniczyć, winien przewodniczyć najstarszy obecny sędzia." (niema zmiany w tekście francuskim).

(Il n'y a pas de changement dans le texte français).

(There is no change in the French text.)

Następujący nowy rozdział dodany jest do Statutu Trybunału,

Le nouveau chapitre suivant est ajouté au Statut de la Cour:

The following new chapter is added to the Statute of the Court:

ROZDZIAŁ IV.

CHAPITRE IV.

CHAPTER IV.

Opinie doradcze.

Avis Consultatifs.

Advisory opinions.

Nowy Art. 65.

Nouvel article 65.

New article 65.

Sprawy, co do których żądana jest opinia doradcza Trybunału, są wnoszone do Trybunału w drodze podania na piśmie, podpisanego bądź przez Przewodniczącego Zgromadzenia, bądź przez Przewodniczącego Rady Ligi Narodów, bądź przez Sekretarza Generalnego Ligi Narodów, działającego na mocy instrukcji Zgromadzenia lub Rady.

Les questions sur lesquelles l'avis consultatif de la Cour est demandé sont exposées à la Cour par une requête écrite, signée soit par le président de l'Assemblée ou par le Président du Conseil de la Société des Nations, soit par le Secrétaire général de la Société agissant en vertu d'instructions de l'Assemblée ou du Conseil.

Questions upon which the advisory opinion of the Court is asked shall be laid before the Court by means of a written request, signed either by the President of the Assembly or the President of the Council of the League of Nations, or by the Secretary-General of the League under instructions from the Assembly or the Council.

Podanie wyluszcza ściśle sprawę, co do której zażądano opinii trybunału. Dołącza się doń wszelkie dokumenty, mogące służyć do wyjaśnienia sprawy.

La requête formule, en termes précis, la question sur laquelle l'avis de la Cour est demandé. Il y est joint tout document pouvant servir à élucider la question.

The request shall contain an exact statement of the question upon which an opinion is required, and shall be accompanied by all documents likely to throw light upon the question.

Nowy Art. 66.

Nouvel article 66.

New Article 66.

1) Pisarz Trybunału notyfikuje niezwłocznie podanie, w sprawie opinii doradczej, Członkom Ligi Narodów, za pośrednictwem Sekretarza Generalnego Ligi, oraz Państwom dopuszczonym do występowania przed Trybunałem.

1. Le Greffier notifie immédiatement la requête demandant l'avis consultatif aux membres de la Société des Nations par l'entremise du Secrétaire général de la Société, ainsi qu'aux Etats admis à ester en justice devant la Cour.

1. The Registrar shall forthwith give notice of the request for an advisory opinion to the Members of the League of Nations, through the Secretary-General of the League, and to any States entitled to appear before the Court.

Pozatem, Pisarz komunikuje przez zawiadomienie specjalne i bezpośrednio każdemu członkowi Ligi, każdemu Państwu dopuszczonemu do występowania przed Trybunałem i każdej organizacji międzynarodowej, którą Trybunał, lub jeżeli tenże nie zasiada, Prezes, będzie uważał za zdolną do udzielenia informacji w danej sprawie, — że Trybunał gotów jest przyjąć wywody na piśmie, w terminie, który Prezes określi, lub wysłuchać wywodów ustnych na posiedzeniu publicznym wyznaczonym w tym celu.

En outre, à tout Membre de la Société, à tout Etat admis à ester devant la Cour et à toute organisation internationale jugés, par la Cour ou par le Président si elle ne siège pas, susceptibles de fournir des renseignements sur la question, le Greffier fait connaître, par communication spéciale et directe, que la Cour est disposée à recevoir des exposés écrits dans un délai à fixer par le Président, ou à entendre des exposés oraux au cours d'une audience publique tenue à cet effet.

The Registrar shall also, by means of a special and direct communication, notify any Member of the League or State admitted to appear before the Court or international organization considered by the Court (or, should it not be sitting, by the President) as likely to be able to furnish information on the question, that the Court will be prepared to receive, within a time-limit to be fixed by the President, written statements, or to hear, at a public sitting to be held for the purpose, oral statements relating to the question.

Trybunał decyduje w wypadku, gdy który z Członków Ligi, lub które z Państw, wymienionych w pierwszym ustępie niniejszego pa-

Si un des Membres de la Société ou des Etats mentionnés au premier alinéa du présent paragraphe, n'ayant pas été l'objet de

Should any Member or State referred to in the first paragraph have failed to receive the communication specified above, such

ragrafu, nie otrzymawszy powyższego specjalnego zawiadomienia, wyrazi życzenie złożenia wywodu na piśmie, lub zostanie przesłuchanym.

2) Członkowie Ligi, Państwa lub organizacje, które złożyły wywody na piśmie lub ustnie, dopuszczone są do wypowiedzenia się co do wywodów złożonych przez innych Członków, Państwa i organizacje, w formach, zakresie i terminach ustalonych każdorazowo przez Trybunał, lub jeżeli tenże nie zasiada, przez Prezesa. W tym celu, Sekretarz komunikuje we właściwym czasie wywody złożone na piśmie Członkom, Państwom i organizacjom, które same złożyły podobne wywody.

Nowy Art. 67.

Trybunał ogłasza swe opinie doradcze na posiedzeniu publicznem, zawiadomiwszy o tem uprzednio Sekretarza Generalnego Ligi Narodów, oraz Przedstawicieli Członków Ligi Narodów, Państw i organizacji międzynarodowych, bezpośrednio zainteresowanych.

Nowy Art. 68.

Przy wykonywaniu swych atrybucyj doradczych, Trybunał będzie poza tem, opierał się na postanowieniach Statutu, stosowanych w sprawach spornych, w takim zakresie, w jakim uzna to za możliwe do zastosowania.

Zaznajomiwszy się z powyższym protokołem, uznaliśmy go i uznajemy za słuszny zarówno w całości jak i każde z postanowień w nim zawartych; oświadczamy, że jest przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony i przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzone pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 6 maja 1930 r.

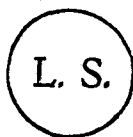
(—) I. Mościcki

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Prezes Rady Ministrów

(—) W. Sławek

Minister Spraw Zagranicznych

(—) August Zaleski

la communication spéciale ci-dessus visée, exprime le désir de soumettre un exposé écrit ou d'être entendu, la Cour statue.

2. Les Membres, Etats ou organisations qui ont présenté des exposés écrits ou oraux sont admis à discuter les exposés faits par d'autres Membres, Etats et organisations dans les formes, mesures et délais fixés, dans chaque cas d'espèce, par la Cour, ou, si elle ne siège pas, par le Président. A cet effet, le Greffier communique en temps voulu les exposés écrits aux Membres, Etats ou organisations qui en ont eux mêmes présentés.

Nouvel article 67.

La Cour prononcera ses avis consultatifs en audience publique, le Secrétaire général de la Société des Nations et les représentants des membres de la Société, des Etats et des organisations internationales directement intéressés étant prévenus.

Nouvel article 68.

Dans l'exercice de ses attributions consultatives, la Cour s'inspirera en outre des dispositions du Statut qui s'appliquent en matière contentieuse, dans la mesure où elle les reconnaîtra applicables.

Après avoir vu et examiné ledit Protocole, Nous l'avons approuvé et approuvons en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues; déclarons qu'il est accepté, ratifié et confirmé, et promettons qu'il sera inviolablement observé.

En Foi de Quoi, Nous avons donné les Présences, revêtues du Sceau de la République.

A Varsovie, le 6 mai 1930.

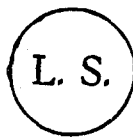
(—) I. Mościcki

Par le Président de la République
Le Président du Conseil des Ministres

(—) W. Sławek

Le Ministre des Affaires Étrangères

(—) Auguste Zaleski

Member or State may express a desire to submit a written statement, or to be heard; and the Court will decide.

2 Members, States, and organizations having presented written or oral statements or both shall be admitted to comment on the statements, made by other Members, States, or organizations in the form, to the extent and within the time-limits which the Court, or, should it not be sitting, the President, shall decide in each particular case. Accordingly, the Registrar shall in due time communicate any such written statements to Members, States, and organizations having submitted similar statements.

New Article 67.

The Court shall deliver its advisory opinions in open Court, notice having been given to the Secretary-General of the League of Nations and to the representatives of Members of the League, of States and of international organizations immediately concerned.

New Article 68.

In the exercise of its advisory functions, the Court shall further be guided by the provisions of the Statute which apply in contentious cases to the extent to which it recognises them to be applicable.